

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичний
Кафедра соціальної фармації

СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ

(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

підготовки другого (магістерського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 Охорона здоров'я

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

(код і найменування спеціальності)

освітньої програми Клінічна фармація

(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____

(найменування освітньої програми)

2022 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Соціальна фармація спеціальності 226 Фармація, промислова фармація освітньої програми Клінічна фармація здобувачів вищої освіти денної форми навчання 5 курсу (4,10 р.н.); заочної форми навчання 5 курсу (4,6 р.н., мед.; 4,6 р.н., дв).

Розробники:

КОТВИЦЬКА Алла, професор кафедри соціальної фармації, д.фарм.н, професор
ВОЛКОВА Аліна, зав. кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент
КУБАРСВА Інна, доцент закладу вищої освіти кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент
КОРЖ Юлія, доцент закладу вищої освіти кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент
ТЕРЕЩЕНКО Любов, доцент закладу вищої освіти кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент
СУРІКОВА Ірина, асистент кафедри соціальної фармації, к. фарм.н.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри соціальної фармації

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Зав. кафедри

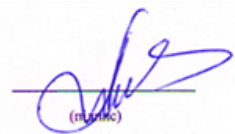
(підпис)

доц. Аліна ВОЛКОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Голова профільної комісії

(підпис)

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: освітня компонента базується на вивченні таких освітніх компонент, як етика та деонтологія у фармації, організація та економіка фармації, клінічна фармація та фармацевтична опіка й інтегрується з такими освітніми компонентами навчального плану НФаУ, як фармацевтичне право та законодавство, фармакоекономіка

Предметом вивчення освітньої компоненти «Соціальна фармація» є теоретико-методологічні основи соціальної фармації

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредитів ECTS.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Соціальна фармація» є формування системних знань щодо соціально-економічних аспектів організації фармацевтичного забезпечення населення на макро- та мікроекономічному рівнях, а також формування професійно-важливих навичок щодо впровадження соціально-економічних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Соціальна фармація» є формування у здобувачів вищої освіти необхідних знань, вмінь та навичок щодо: теоретичних основ соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами (ЛЗ) в Україні та за кордоном; використання нормативно-правової бази з питань регулювання соціальних та економічних аспектів провадження фармацевтичної діяльності; проведення комплексного аналізу основних соціально-економічних показників ефективності фармацевтичного забезпечення населення, формування висновків та створення прогнозів; дотримання основних принципів фармацевтичної етики при провадженні професійної діяльності фахівцями у фармацевтичному секторі сфери охорони здоров'я.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Соціальна фармація» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

Інтегральна: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності галузі охорони здоров'я на соціально-орієнтованих засадах або у процесі навчання, що передбачає проведення хімічних, біофармацевтичних, біомедичних, соціологічних та ін. досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; інтегрувати знання, критично осмислювати та вирішувати складні питання, приймати рішення у складних непередбачуваних умовах, формулювати судження за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; зрозуміло і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та нефахової аудиторії

загальні:

- ЗК. 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
- ЗК. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення
- ЗК. 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно

навченим.

ЗК. 5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

ЗК. 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК. 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та використання цих результатів для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.

ПРН 5. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахуванням суспільних і виробничих інтересів.

ПРН 7. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН 12. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних та паразитарних захворювань

ПРН 23. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

ПРН 25. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри та взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен *знати:*

- методи реалізації знань у вирішенні практичних питань;
- сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх;
- структуру та особливості професійної діяльності;
- принципи організації надання фармацевтичної допомоги населенню;
- організаційну структуру системи фармацевтичного забезпечення в Україні, її цілі, завдання та функції;
- організаційні та методологічні принципи визначення доступності фармацевтичної допомоги населенню, її види та фактори впливу;
- основні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню;
- медико-соціальні показники розвитку суспільства;
- показники потреби фармацевтичної допомоги та підходи до визначення ступеню її

задовольняння;

- сучасні принципи щодо надання фармацевтичної допомоги соціально-вразливим групам населення: дітям, жінкам, особам похилого віку, хворим на важкі та орфанні захворювання;
- правові та етичні норми взаємодії суб'єктів системи фармацевтичного забезпечення;
- основи соціальної політики держави, її механізми, методи, показники ефективності;
- організаційну структуру, механізми функціонування систем реімбурсації вартості фармацевтичної допомоги у світовій практиці;
- основи функціонування та напрями удосконалення систем фармацевтичного забезпечення у зарубіжній практиці;
- особливості сучасних інформаційних систем охорони здоров'я; структуру та особливості системи e-Health в Україні, її цілі, завдання та функції;
- принципи формування грамотності населення у питаннях здоров'я;

вміти:

- використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій;
- проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання;
- здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань;
- користуватись нормативно-правовими актами, що регламентують фармацевтичну діяльність в Україні та за кордоном;
- визначати показники фізичної та економічної доступності фармацевтичної допомоги населенню у динаміці років, за територіальним принципом та на рівні суб'єкту господарювання;
- проводити аналіз впливу основних факторів на показники фізичної й економічної доступності фармацевтичної допомоги;
- проводити аналіз медико-соціальних показників розвитку окремих груп населення, регіонів та суспільства в цілому;
- визначати показники потреби в обсягах фармацевтичної допомоги хворим на окремі нозології, а також у закладах охорони здоров'я та їх структурних підрозділах;
- проводити аналіз ефективності витрат на фармацевтичну допомогу закладів охорони здоров'я з використанням клініко-економічних методів дослідження;
- проводити порівняльний аналіз витрат на фармацевтичну допомогу за державними програмами з обсягами витрат на вітчизняному фармацевтичному ринку;
- проводити аналіз споживання лікарських засобів у динаміці років, за територіальною ознакою, окремих груп ЛЗ та препаратів з використанням методології АТС/ДДД, яка рекомендована ВООЗ;
- проводити фармако-економічний аналіз ефективності фармацевтичної допомоги соціально-вразливим верствам населення та хворим на важкі й орфанні захворювання;
- визначати обсяги фармацевтичної допомоги у системі реімбурсації її вартості;
- проводити соціологічні та психологічні дослідження стану фармацевтичного забезпечення населення та ступеня її ефективності;
- складати анкети, опитувальники та проводити обробку даних для визначення соціальних, економічних, етичних та психологічних чинників системи фармацевтичного забезпечення населення;
- використовувати сучасні інформаційні системи охорони здоров'я;
- консультувати з питань формування та підтримки здорового способу життя;

володіти:

- методами та прийомами аналізу щодо визначення загальних тенденцій розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я: методами порівняльного, документального і мета-аналізу (аналіз нормативно-правової бази, вивчення статистичних даних), індуктивно-дедуктивними методами, графічними методами, методами описового та абстрактного моделювання й узагальнення (формулювання висновків, рекомендацій і пропозицій), методом самоконтролю у навчанні
 - навиками використання інформаційних баз даних (Державний реєстр лікарських засобів, інші) при проведенні медико-фармацевтичних досліджень;
 - навиками щодо критичного аналізу ретроспектив, сучасного стану та прогнозування перспектив розвитку фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с.р		л	сем.	пз	лаб.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами												
Тема 1. Міжнародний досвід становлення та розвитку соціальної фармації.	7	0,5	1,5			5	14	0,5	0,5			6
Тема 2. Концепція соціальної фармації як складової сучасного та ефективного фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я	7	0,5	1,5			5						
Тема 3. Раціональна фармакотерапія як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення	8	1	3			4	8	1	1			6
Тема 4. Фармакоепідеміологія як складова соціальної фармації	8	1	3			4	7,5	0,5	1			6
Тема 5. Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню	8	1	3			4	9	2	1			6
Контроль змістового модуля 1	11		3			8	10,5		0,5			10
Разом за змістовим модулем 1	49	4	15		-	30	49	4	4		-	41
Змістовий модуль 2. Морально-етичні та правові основи роботи фармацевтичних працівників. Правові основи та інформаційне забезпечення фармацевтичної діяльності												
Тема 6. Управління якістю фармацевтичного забезпечення.	7,5	1	1,5			5	14,5	0,5	0,5			7
Тема 7. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні.	7,5	1	1,5			5				0,5		
Тема 8. Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я	9	1	3			5	8	1	1			6
Тема 9. Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я.	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Контроль змістового модуля 2	9		1			8	10,5		0,5			10
Разом за змістовим модулем 2	40	4	8			28	40	2	3			35
Семестровий залік з модуля	1		1				1		1			
<i>Усього годин</i>	<i>90</i>	<i>8</i>	<i>24</i>			<i>58</i>	<i>90</i>	<i>6</i>	<i>8</i>			<i>76</i>

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.

Тема 1. Міжнародний досвід становлення та розвитку соціальної фармації.

Історичні аспекти становлення та розвитку соціальної фармації. Соціальна фармація в

Україні: виникнення, становлення та перспективи розвитку. Соціальна фармація як міждисциплінарна та міжгалузєва наука. Взаємозв'язок соціальної фармації з іншими дисциплінами. Методи та об'єкти досліджень в соціальній фармації.

Тема 2. Концепція соціальної фармації як складової сучасного та ефективного фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я.

Система охорони здоров'я як важлива складова соціальної сфери. Стратегія реформування охорони здоров'я в Україні. Характеристика фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я. Система індикаторів соціально-ефективного фармацевтичного забезпечення

Тема 3. Раціональна фармакотерапія як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення.

Система раціонального використання ЛЗ: принципи, мета, завдання, функції, механізми регулювання та напрямки реалізації. Характеристика основних елементів стандартизації медичної та фармацевтичної інформації. Фармацевтичне забезпечення паліативних хворих.

Характеристика нормативно-правової бази з організації та надання медико-фармацевтичної допомоги паліативним хворим в Україні. Основні позитивні риси та проблемні питання фармацевтичного забезпечення паліативних хворих в Україні. Фармацевтичне забезпечення хворих на рідкісні (орфанні) захворювання. Особливості функціонування системи фармацевтичного забезпечення соціально-незахищених верст населення.

Тема 4. Фармакоепідеміологія як складова соціальної фармації.

Основи фармакоепідеміології: динаміка, тенденції. Фармакоепідеміологічні дослідження та показники. Організація системи статистики в охороні здоров'я України. Стан здоров'я населення та демографічні тенденції в Україні.

Тема 5. Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню.

Перспективні тенденції забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню. Показники соціально-економічної доступності лікарських засобів населенню. Напрями та підходи до удосконалення реімбурсації вартості фармацевтичної допомоги населенню. Державні програми забезпечення доступності лікарських засобів в Україні. Система державних закупівель лікарських засобів. Порядок надання гуманітарної фармацевтичної допомоги населенню.

Змістовий модуль 2. Морально-етичні та правові основи роботи фармацевтичних працівників. Правові основи та інформаційне забезпечення фармацевтичної діяльності

Тема 6. Управління якістю фармацевтичного забезпечення.

Сучасні міжнародні тенденції забезпечення безпеки та якості лікарських засобів. Система фармаконагляду в Україні. Негативні наслідки використання лікарських засобів: види, статус, реєстрація, контроль. Помилки, пов'язані з лікарськими засобами під час надання фармацевтичної допомоги. Міжнародні підходи до попередження помилок, пов'язаних з лікарськими засобами.

Тема 7. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні.

Професійний профіль у фармацевтичному секторі сфери охорони здоров'я. Соціально-правові основи регулювання професійної діяльності фармацевтичних працівників. Фармацевтична допомога, фармацевтична послуга як основні категорії фармацевтичного забезпечення населення під час роздрібною реалізації лікарських засобів. Конфлікт інтересів у здійсненні медичної та фармацевтичної діяльності. Стандарти якості фармацевтичних послуг.

Тема 8. Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я.

Становлення та розвиток система e-Health в Україні. Електронний документообіг в охороні здоров'я. Е-рецепт як елемент інформатизації фармацевтичного сектору: правовий статус, рівень впровадження, перспективи використання. Мобільні додатки у системі охорони

здоров'я в умовах сучасних викликів.

Тема 9. Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я.

Грамотність в питаннях охорони здоров'я: поняття, структура, загальні відомості. Фармацевтична грамотність. Грамотність у питаннях здоров'я як одна з основних детермінант здоров'я. Підхід до медичної грамотності у країнах світу. Формування здорового способу життя: міжнародний та національний досвід. Грамотність у питаннях здоров'я як важливий фактор у попередженні неінфекційних захворювань.

Семестровий контроль модуля.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Міжнародний досвід становлення та розвитку соціальної фармації.	0,5	0,5
2	Тема 2. Концепція соціальної фармації як складової сучасного та ефективного фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я.	0,5	
3	Тема 3. Раціональна фармакотерапія як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення	1	1
4	Тема 4. Фармакоепідеміологія як складова соціальної фармації	1	0,5
5	Тема 5. Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню	1	2
6	Тема 6. Управління якістю фармацевтичного забезпечення.	1	0,5
7	Тема 7. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні	1	
8	Тема 8. Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я.	1	1
9	Тема 9. Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я.	1	0,5
Усього годин		8	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Міжнародний досвід становлення та розвитку соціальної фармації.	1,5	0,5
2	Тема 2. Концепція соціальної фармації як складової сучасного та ефективного фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я.	1,5	
3	Тема 3. Раціональна фармакотерапія як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення.	3	1
4	Тема 4. Фармакоепідеміологія як складова соціальної фармації	3	1
5	Тема 5. Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню.	3	1
6	Контроль ЗМ1	3	0,5
7	Тема 6. Управління якістю фармацевтичного забезпечення.	1,5	0,5
8	Тема 7. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні.	1,5	0,5
9	Тема 8. Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я	3	1
10	Тема 9. Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я.	1	0,5
11	Контроль ЗМ 2	1	0,5
12	Семестровий залік з модуля	1	1
Усього годин		24	8

8. Теми лабораторних занять

Не передбачена робочим навчальним планом

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Міжнародний досвід становлення та розвитку соціальної фармації.	5	6
2	Тема 2. Концепція соціальної фармації як складової сучасного та ефективного фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я.	5	7
3	Тема 3. Рациональна фармакотерапія як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення.	4	6
4	Тема 4. Фармакоепідеміологія як складова соціальної фармації	4	6
5	Тема 5. Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню.	4	6
6	Контроль ЗМ1	8	10
7	Тема 6. Управління якістю фармацевтичного забезпечення.	5	7
8	Тема 7. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні.	5	6
9	Тема 8. Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я	5	6
10	Тема 9. Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я.	5	6
11	Контроль ЗМ 2	8	10
Усього годин		58	76

Завдання для самостійної роботи

Підготовка реферату, презентації, есе, робота з навчально-методичною літературою, конспектами лекцій, Інтернет - ресурсами.

Виконання завдань відповідно до тем дисципліни:

- Провести узагальнення основних тенденцій розвитку соціальної фармації у країнах світу.
- Охарактеризувати методи та об'єкти досліджень в соціальній фармації.
- Описати підходи до реформування охорони здоров'я в Україні та, зокрема, фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я.
- Надати характеристику основних індикаторів соціально-ефективного фармацевтичного забезпечення.
- Охарактеризувати основні елементи стандартизації медичної і фармацевтичної допомоги.
- Проаналізувати нормативно-правову базу щодо організації та надання медико-фармацевтичної допомоги паліативним хворим.
- Проаналізувати нормативно-правову базу щодо організації та надання медико-фармацевтичної допомоги хворим на орфанні захворювання.
- Назвати особливості функціонування системи фармацевтичного забезпечення для хворих, що потребують соціального захисту.
- Охарактеризувати методи фармакоепідеміологічних досліджень.
- Навести організаційну структуру медичної статистики України.
- Дати визначення поняттям «поширеність захворювань» та «захворюваність», охарактеризуйте поширеність та захворюваність за класами хвороб серед населення України.

12. Охарактеризувати показники соціально-економічної доступності лікарських засобів населенню.
13. Описати підходи до організації системи реімбурсації в міжнародній практиці.
14. Навести організаційну структуру системи реімбурсації ЛЗ в Україні.
15. Навести порядок надання гуманітарної фармацевтичної допомоги в Україні.
16. Охарактеризувати сучасні тенденції щодо забезпечення безпеки та якості ЛЗ у міжнародній практиці.
17. Ознайомитись зі стандартами якості фармацевтичних послуг.
18. Навести структуру отримання ЛЗ в аптеці за електронним рецептом.
19. Охарактеризувати найбільш розповсюджені мобільні додатки фармацевтичного спрямування, навести їх функції для пацієнтів.
20. Проаналізувати дані державної статистики щодо найбільш поширених захворювань серед населення України.
21. Розробити опитувальник з оцінки рівня медичної та фармацевтичної грамотності серед населення та провести обробку даних за результатами опитування.
22. Охарактеризувати напрями формування здорового способу життя у країнах світу та в Україні.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Протягом вивчення освітньої компоненти всі види діяльності здобувачів вищої освіти підлягають контролю: поточному (на кожному занятті та при виконанні завдань для самостійної роботи студентів), проміжному (перевірка засвоєння змістових модулів).

Поточний контроль: усного та / або письмового опитування, дидактичні тестові завдання, вирішення практичних ситуаційних (розрахункових) завдань

Контроль змістових модулів: усного та / або письмового опитування, дидактичні тестові завдання, вирішення практичних ситуаційних (розрахункових) завдань

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістового модулю 1; для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістового модулю 2.

Умови допуску до семестрового контролю: відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

При засвоєнні кожної теми модулю за поточну навчальну діяльність здобувача вищої освіти виставляються оцінки за бальною шкалою, у межах визначеної для семінарського заняття кількості балів – мінімум 6 балів, максимум 10 балів.

Тестові завдання вхідного контролю складаються на початку кожного практичного заняття. Загальна кількість балів за тестові завдання 2 бали. При наданні 100% правильних відповідей студент отримує 2 бали, при 75% – 1,5 бали.

Також оцінювання теоретичних знань відбувається шляхом усного або письмового опитування під час кожного практичного заняття.

Оцінювання теоретичних знань – здобувачам вищої освіти виставляються від 0 до 2 балів:		
від 0 до 2,0	75% - 100%	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання
	50%- 75%	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки
	25% - 50%	виставляється, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення

до 25% балів	виставляється, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив серйозні пробли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки
--------------	--

За вирішення розрахункових (ситуаційних) завдань на кожному занятті студент може отримати 6 балів:

Оцінювання практичних умінь та навичок – здобувачам вищої освіти виставляються від 0 до 6 балів:		
від 0 до 6,0	75%-100%	Практичне завдання (ситуаційне завдання) виконано здобувачем вищої освіти самостійно без помилок.
	50%-75%	Практичне завдання виконано самостійно проте, допущено помилки в розрахунках, принципах підготовки мультимедійних матеріалів тощо.
	25%-50%	Практичне завдання виконано самостійно проте, допущено значні помилки в розрахунках, принципах підготовки мультимедійних матеріалів тощо.
	до 25% балів	Здобувач вищої освіти не зміг виконати практичні та ситуаційні завдання, не оформив робочий журнал.

Підсумковий результат опанування тем кожного змістового модулю оцінюється під час контролю змістового модуля, який передбачає контроль теоретичних знань (у формі теоретичного усного та /або письмового опитування та дидактичних тестів) і практичних навичок (вирішення практичних ситуаційних завдань):

Змістовий модуль 1:	Мінімум – 6 балів	Складання дидактичних тестів	4 бали / 40 %
	Максимум – 10 балів	Вирішення практичних ситуаційних завдань	6 балів / 60 %
Змістовий модуль 2	Мінімум – 12 балів	Теоретичне опитування	8 балів / 40 %
	Максимум – 20 балів	Вирішення практичних ситуаційних завдань	12 балів / 60 %

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами. - оцінювання тем (6-10): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (6-10): складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач	50 (50 %)
Змістовий модуль 2: Морально-етичні та правові основи роботи фармацевтичних працівників. Правові основи та інформаційне забезпечення фармацевтичної діяльності. - оцінювання тем (6-10): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 2 (12-20): письмове (усне) опитування, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач	50 (50 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточний контроль успішності навчання проводиться у формі усного та / або

письмового опитування, дидактичних тестових завдань, вирішення практичних ситуаційних завдань.

Семестровий контроль проводиться у формі *семестрового заліку*.

13. Методичне забезпечення

1. Лекційний матеріал (мультимедійні презентації).
2. Плани практичних занять.
3. Питання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
4. Питання, завдання для поточного контролю і змістових модульних контролів знань і вмінь здобувачів вищої освіти.
5. Робочий зошит до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни.
6. Пакети білетів до контролю змістових модулів з еталонами відповідей.

Під час проведення занять використовуються такі інтерактивні методи навчання:

- передавання інформації – під час лекційних занять
- засвоювання знань про процеси, розв'язання проблем – вирішення практичних ситуаційних завдань.

Також використовуються інтерактивні неімітаційні та імітаційні методи навчання– лекція-бесіда, лекція-диспут, кейс-стаді, ситуація-проблема (задача).

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Соціальна фармація : підручник для здобувачів вищої освіти / А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, І. В. Кубарева та ін. ; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ , 2021. – 264 с.
2. Соціальна фармація: робочий зошит до аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти / А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, І.В. Кубарева та ін.– Х. : НФаУ, 2021. – 68 с.
3. Основи права та законодавства у фармації : нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. ; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 528 с. – (Національний підручник).
4. Фармацевтичне правознавство у схемах і таблицях : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. – Х. : НФаУ, 2015. – 112 с.

Допоміжна

1. Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі»
2. Закон України від 19.03.2015 р. № 269-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення своєчасного доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів і медичних виробів шляхом здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі»
3. Закон України від 07.11.2018 р. № 851-IV «Про електронні документи»
4. Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
5. Індекс здоров'я. Україна – 2018 : результати загальнонаціонального дослідження. – К., 2018. – 172 с.
6. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
7. Котвіцька А. А. Аналіз законодавчих та нормативно-правових засад надання фармацевтичної допомоги пільговим категоріям населення в Україні / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2014 р. – № 6 (38). – с. 75-81.

8. Котвіцька А. А. Вивчення основних етапів становлення та розвитку соціальної фармації у світі та в Україні / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, І. О. Сурікова // Фармацевтичний часопис. – 2017. – №3(43). – С. 70–76.
9. Котвіцька А. А. Визначення змісту та передумов формування концепції соціальної фармації в країнах світу та в Україні // А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, І. О. Сурікова // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2017. – Т. 3 №4. – С. 3–9.
10. Котвіцька А. А. Дослідження впровадження етичного кодексу фармацевтичних працівників України у практичну діяльність / А. А. Котвіцька, І. О. Сурікова, Н. Б. Гавриш // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2015. – Т. 1, № 1. – с. 45-52.
11. Котвіцька А. А. Дослідження негативних наслідків застосування лікарських засобів пацієнтами в Україні та за кордоном / А. А. Котвіцька, І. О. Сурікова // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2019. – № 2 (58) – С. 46 – 52.
12. Котвіцька А. А. Дослідження складових та індикаторів оцінки фармацевтичної допомоги у країнах світу / А. А. Котвіцька, А. В. Волкова // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2015. – Т. 1, № 1. – с. 25-31.
13. Котвіцька А. А. Контент-аналіз науково-практичних напрямків дослідження в сфері соціальної фармації // А. А. Котвіцька, І. О. Сурікова, І. В. Кубарева // Актуальні питання фармацевтичної та медичної науки та практики. – 2019. – Т. 12, №1(29). – С. 97 – 103.
14. Котвіцька А. А. Моделювання процесу формування системи реімбурсації вартості лікарських засобів та фармацевтичної допомоги в Україні / А. А. Котвіцька, А. С. Немченко, О. І. Красуля // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2009. – № 2 (4). – С. 44-48.
15. Котвіцька А. А. Наукове узагальнення сучасних засад імплементації систем реімбурсації вартості фармацевтичної допомоги в європейських країнах/ А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2015. – №6 (44). – С. 85-89.
16. Котвіцька А. А., Сурікова І. О. Обґрунтування ролі та відповідальності фармацевтичного працівника в умовах впровадження концепції соціальної фармації : метод. рек. Х., 2018 – 32 с.
17. Матвеева О. В. Побічні реакції на лікарські засоби як одна з ліко-пов'язаних помилок та їх зв'язок із медичною помилкою (повідомлення І) / О. В. Матвеева, А. Б. Зіменковський, В. П. Яйчєня // Раціональна фармакотерапія – К. 2012 – с. 5 – 10
18. Наказ МОЗ України від 29.03.2002 р. № 117 «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 Охорона здоров'я»
19. Наказ МОЗ України від 28.10.2002 р. № 385 «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад, посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою, посад професіоналів у галузі охорони здоров'я та посад фахівців у галузі охорони здоров'я з у закладах охорони здоров'я»
20. Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків»
21. Наказ МОЗ України від 27.12.2006 р. № 898 «Про затвердження Порядку здійснення фармаконагляду»
22. Наказ МОЗ України від 21.05.2015 р. № 299 Про затвердження стандарту «Настанова. Лікарські засоби. Належні практики фармаконагляду»
23. Наказ МОЗ України від 09.06.2017 р. № 17 «Про затвердження Регламенту функціонування електронної системи охорони здоров'я в рамках реалізації пілотного проекту в частині забезпечення автоматизації обліку надання медичних послуг»
24. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення : нац. підруч. з для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М.

Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін. ; за ред. А.С. Немченко [Електронний ресурс]. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – 327с.

25. Панфілова, Г. Л. Фармацевтична допомога як історична, нормативно-правова та соціально-економічна категорія в системі охорони здоров'я і фармацевтичному забезпеченні населення / Г. Л. Панфілова // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2014.– № 2 (15). – С. 89-97.

26. Пестун І. В. Огляд сучасних тенденцій професійної діяльності провізорів (фармацевтів) в Україні та за кордоном / І. В. Пестун, З. М. Мнушко // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2017. – Т. 3, № 1. – С. 52 – 59.

27. Пономаренко М. С. Системні підходи у створенні необхідного асортименту лікарських засобів для аптек сімейної фармації та аптек загального типу при закладах сімейної медицини / М. С. Пономаренко, А. В. Кабачна, О. С. Соловійов, С. В. Аугунас, В. О. Борищук // Фармацевтичний часопис. – 2016. - №2. – С. 54 – 60.

28. Постанова КМУ від 22.07.2015 р. № 622 «Деякі питання здійснення державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі»

29. Постанова КМУ від 30.11.2016 р. № 929 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)»

30. Постанова КМУ від 25.04.2018 р. №411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я»

31. Постанова КМУ від 05.12.2018 р. № 1022 «Про затвердження Державної стратегії реалізації державної політики забезпечення населення лікарськими засобами на період до 2025 року»

32. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня, ступеня магістр, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 226 Фармація, промислова фармація. – К.: Міністерство освіти та науки України. – 2018. – 30 с.

33. Фармакоекономіка: [навч. посібник]; за ред. проф. Л. В. Яковлєвої // Л. В. Яковлєва, Н. В. Бездітко, О. О. Герасимова [та ін.]. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 208 с.

34. Adusumilli PK. Drug related problems: an over view of various classification systems / PK Adusumilli, R Adepu // Asian Journal of Phamaceutical and Clinical Research. – 2014, Vol 7, Issue 4 – P. 7 – 10

35. Almarsdottir A.B. Opportunities and challenges in social pharmacy and pharmacy practice research / A.B. Almarsdottir, S. Kaе, J.M. Traulsen // Research in Social and Administrative Pharmacy. – 2014. – Vol. 10(1). – P. 252–255.

36. CDER. Drug safety priorities. 2015-2016. // FDA. – 40 p. – Режим доступу: <https://www.fda.gov/media/100679/download>

37. Karthikeyan M. Systematic Review on Medication Errors/ M. Karthikeyan, T. Balasubramanian, Mohammed Ibrahim Khaleel, Muhammed Sahl, P. A Rashifa // International Journal of Drug Development and Research. – 2015. – 7(4). – p. 9-11

38. Kostriba J. Social pharmacy as a field of study in undergraduate pharmacy education / Jan Kostriba, Abdullah Alwarafi, Jiri Vlcek // Indian Journal of Pharmaceutical Education and Research. – 2014. – Vol. 48 (1). – P. 6–12.

39. Lebega O. Safety of Medicinal Products in Ukraine: Assessment of the Pharmacovigilance System and its Performance. Submitted to the U.S. Agency for International Development by the Strengthening Pharmaceutical Systems (SPS) Program. Arlington, VA / O. Lebega, J. Nwokike, H. Walkowiak. – Arlington: Management Sciences for Health, 2012. – 123 с.

40. Scahill, S. L. Social Pharmacy: borrowing tools and theories the world over / S. L. Scahill // Southern Med Review. – 2011. – Vol. 4 (1). – P. 1. doi : 10.5655/smr.v4i1.78

41. Sheridan Janie. What is social pharmacy? An overview / J. Sheridan // Japanese Journal of Social Pharmacy. – 2015. – Vol. 34 (2). – P. 141–45. doi : 10.14925/jjsp.34.2_141.
42. Social pharmacy as a field of study: the needs and challenges in global pharmacy education / M. A. Hassali, A. A. Shafie, M. S. Al-Haddad [et al.] // Research in Social and Administrative Pharmacy – 2011. – Vol 7 (4). – P. 415–420. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.sapharm.2010.10.003>
43. Conceptualization, Development and Psychometric Evaluations of a New Medication-Related Health Literacy Instrument: The Chinese Medication Literacy Measurement / Lin, Hsiang-Wen, Elizabeth H. Chang, Yu Ko, Chun-Yu Wang, Yu-Shan Wang, Okti Ratna Mafruhah, Shang-Hua Wu, Yu-Chieh Chen, and Yen-Ming Huang // International Journal of Environmental Research and Public Health. – 2020. – № 17 (19). – P. 6951.
44. Health and medication literacy and the desire to participate in pharmacotherapy decision making – comparison of two countries / M. Cordina, K. Hämeen-Anttila, J. Lauri, S. Tabone, H. Enlund // Research in Social and Administrative Pharmacy. – 2018. – Vol. 14, Issue 9. – P. 817-823

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Демографічний щорічник «Населення України, 2020» [Електронний ресурс]. Державна служба статистики України. – К., 2021. – 186 с. – Режим доступу: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/10/dem_2020.pdf
2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України». Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.phc.org.ua>
4. Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/>
5. Індекс здоров'я України-2019. Результати загальнонаціонального дослідження [Електронний ресурс]. – Київ, 2020. – 103 с. – Режим доступу: http://health-index.com.ua/HI_Report_2019_Preview.pdf
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення / Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
7. Кримінальний кодекс України / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
8. Лекційні матеріали, методичні розробки для практичних занять та самостійної роботи на кафедрі соціальної фармації: Режим доступу : <http://socpharm.nuph.edu.ua>; <http://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/index.php?categoryid=157>
9. Міністерство охорони здоров'я України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua>
10. Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/897_009
11. Наукова бібліотека НФаУ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.ukrfa.kharkov.ua>; <http://lib.nuph.edu.ua>
12. Національна служба здоров'я України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nszu.gov.ua>
13. Подворчанська В. Закон і етика. Взаємодія спеціалістів охорони здоров'я та фармацевтичних компаній / В. Подворчанська // Юридична газета. - №46-47 (440-441). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/gazeta/pdf-issues/content/2014-12-23/>
14. Реформа системи охорони здоров'я. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya>
15. Центральна база даних eHealth України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ehealth.gov.ua/>

16.Цивільний кодекс України / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

17.Цілі сталого розвитку: Україна : Національна доповідь 2017. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.

18.Чисельність наявного населення України на 1 січня 2019 року : статистичний збірник. Державна служба статистики України. – К., 2019. – 83 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/06/zb_chnn2019.pdf.